

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Specjalistyczne gospodarstwa mleczarskie i trzodziarskie w badaniach FADN w latach 2012- 2013 w woj. pomorskim

Daniel Roszak
PODR w Gdańsku

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

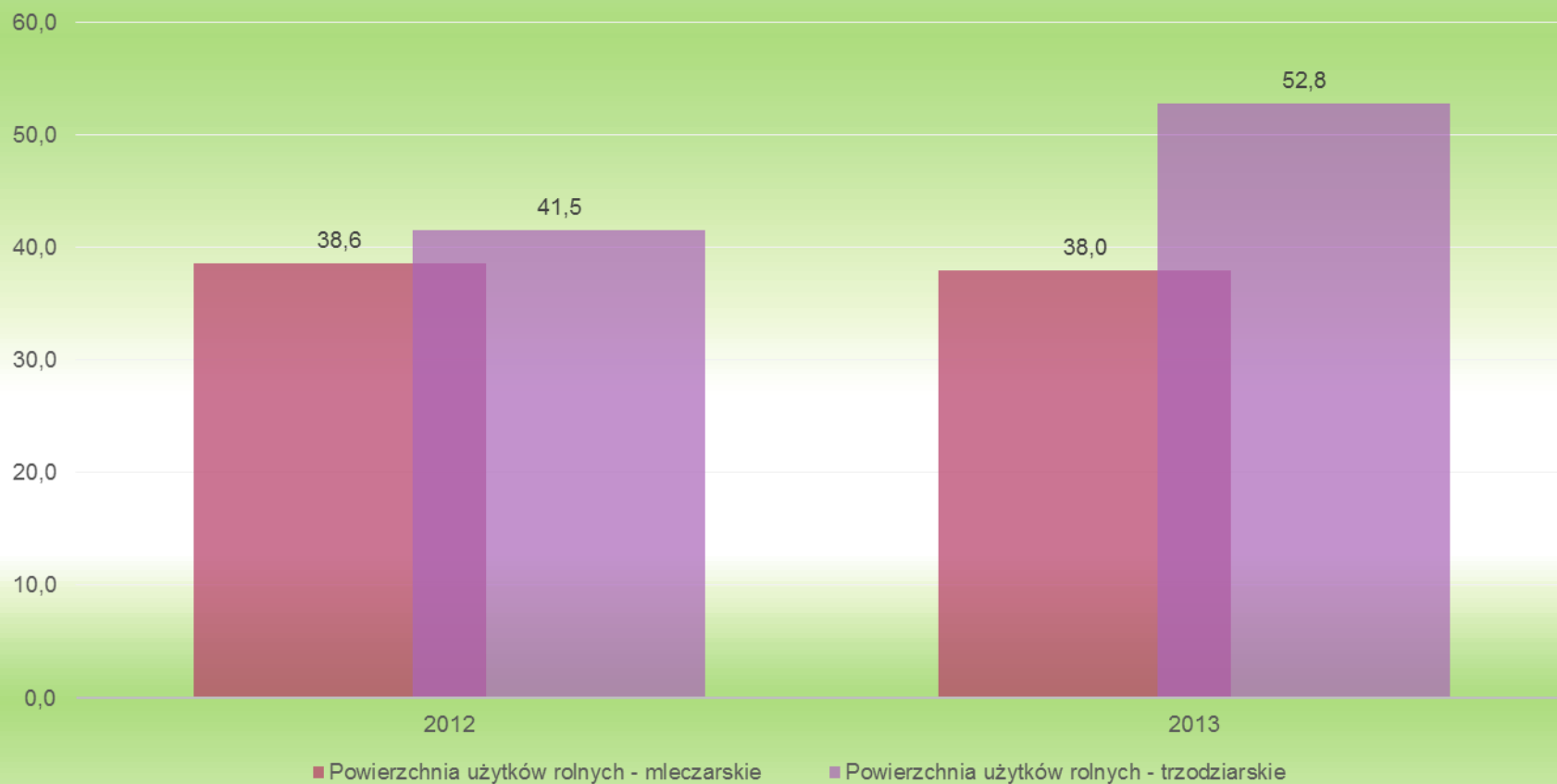
Gospodarstwa specjalizujące się w produkcji trzody chlewnej oraz w produkcji mleka, tworzą najbardziej istotne grupy gospodarstw zajmujących się produkcją zwierzęcą. Zarówno jeden, jak i drugi kierunek produkcji przechodzi w ostatnim czasie trudności związane z dekoniunkturą na rynku rolnym.

- Opierając się na danych zebranych w ramach rachunkowości rolnej PL FADN na terenie woj. pomorskiego, dokonano analizy tych gospodarstw w okresie lat 2012-2013, próbując określić ich potencjał produkcyjny i działania zmierzające do wzrostu stabilizacji finansowej.

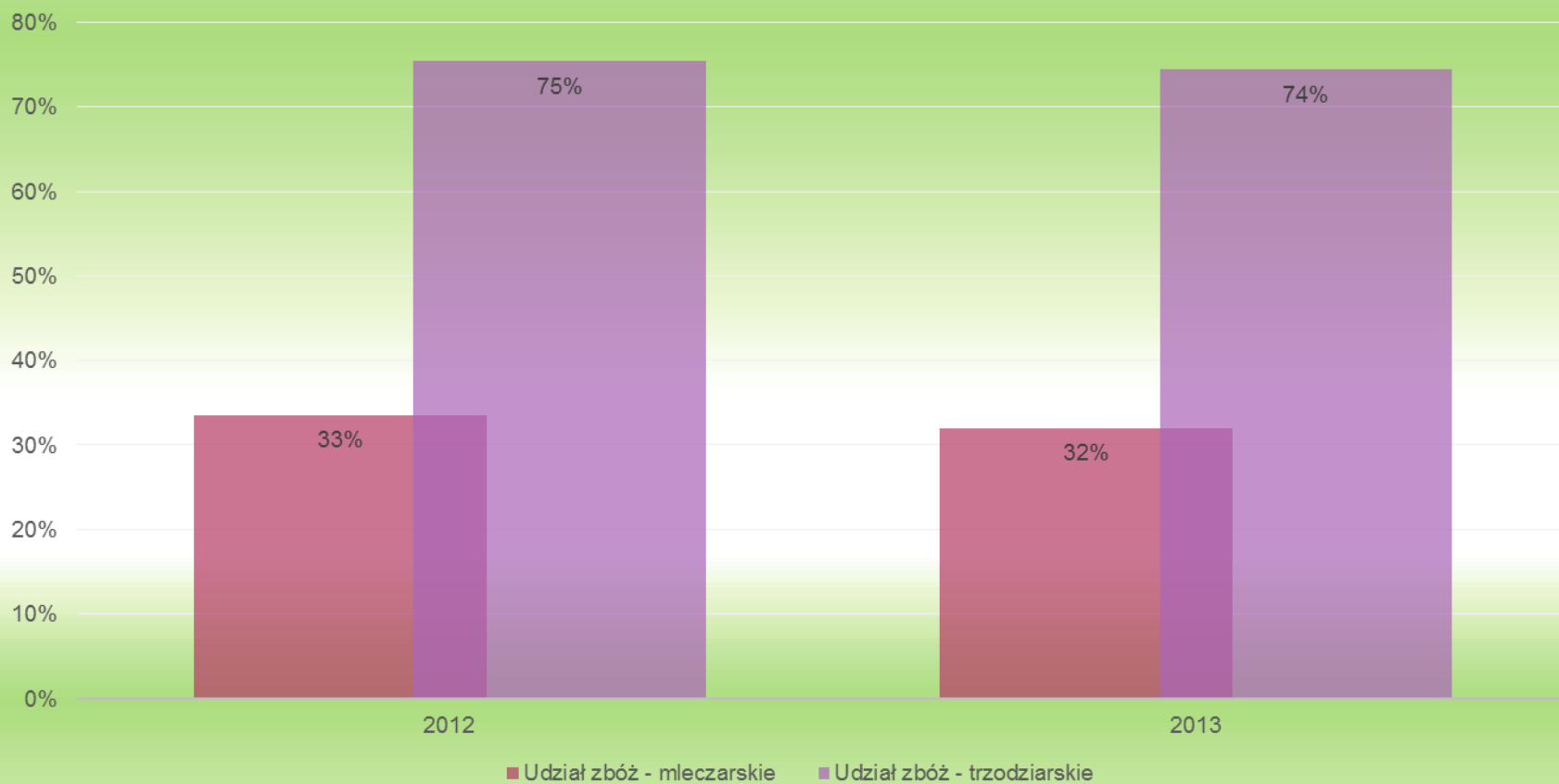
- Liczba gospodarstw w badaniu

Wyszczególnienie	2012	2013
Gospodarstwa mleczarskie	102	102
Gospodarstwa trzodziarskie	67	34

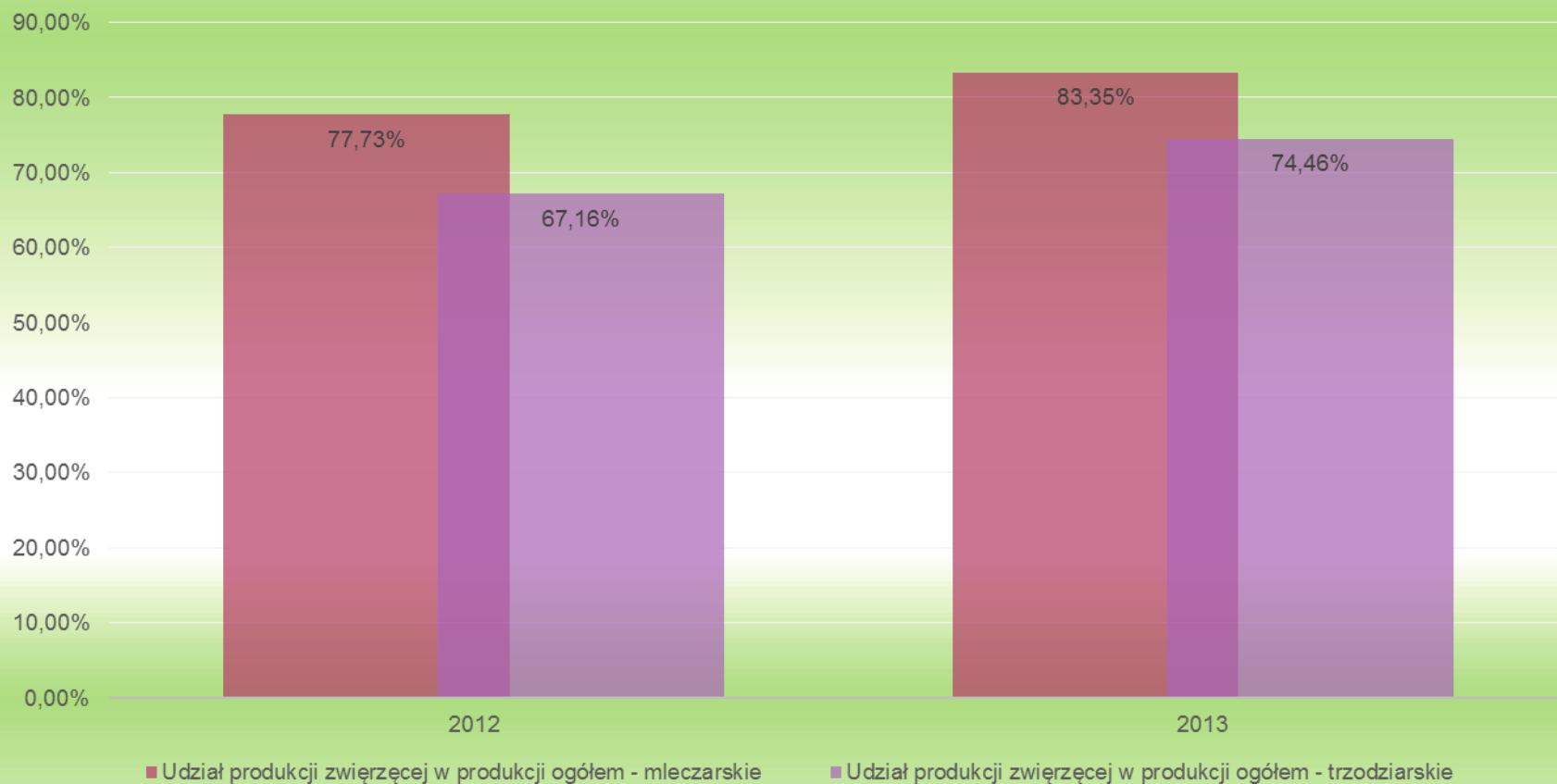
Powierzchnia UR w ha

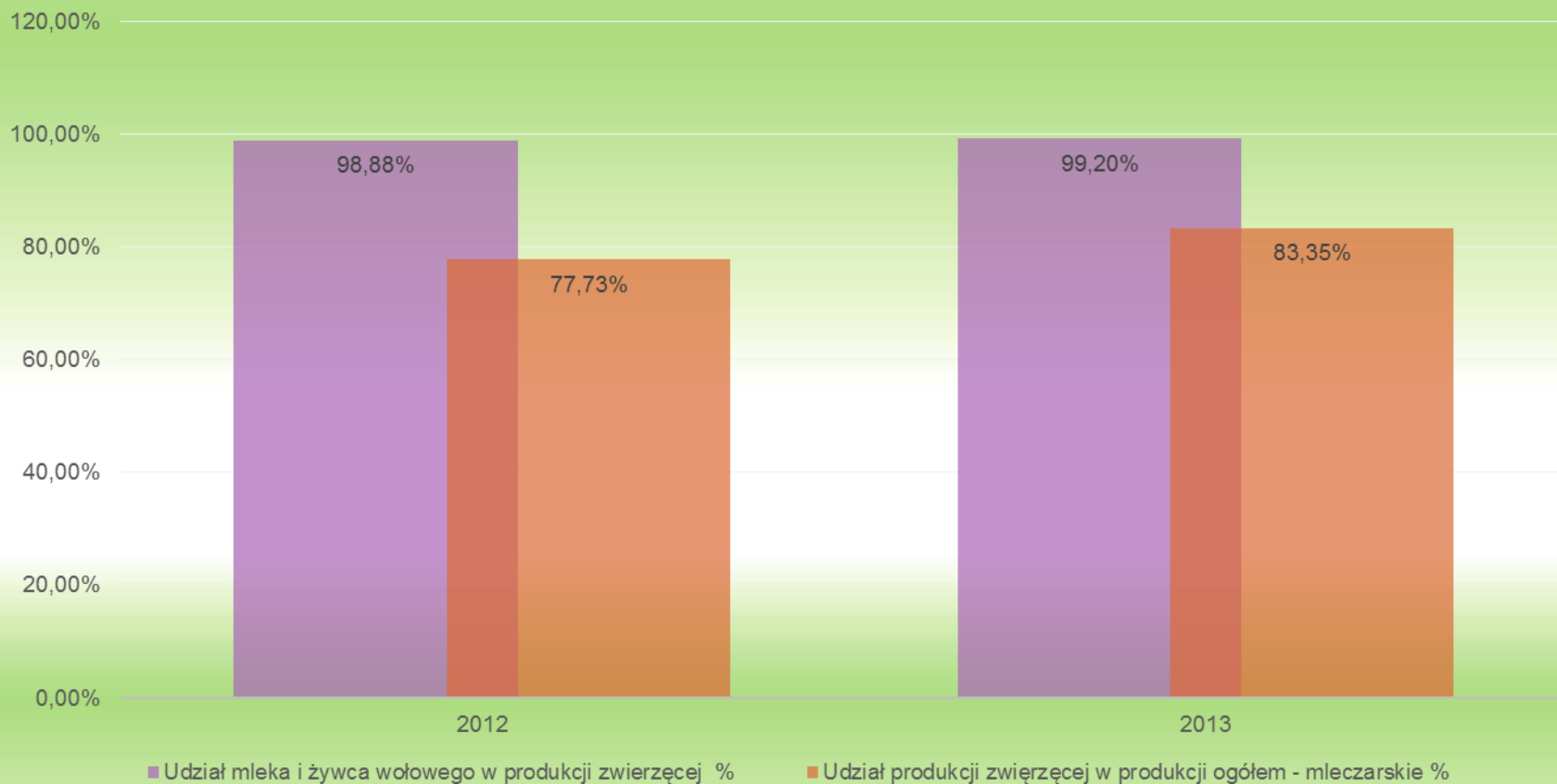
Udział zbóż w strukturze UR w %

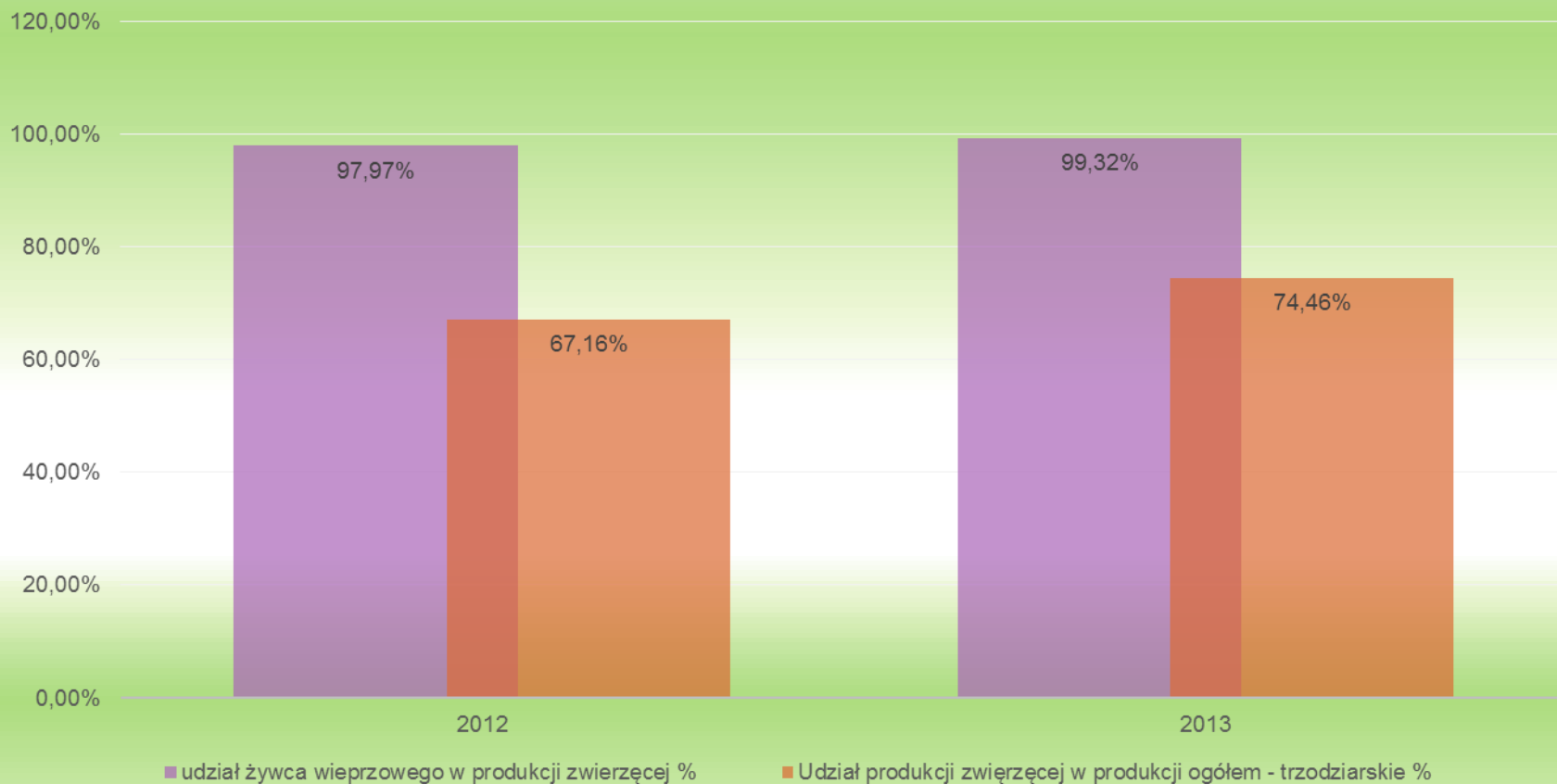
Udział produkcji zwierzęcej w prod. ogółem %

Gospodarstwa mleczarskie

Gospodarstwa trzodziarskie

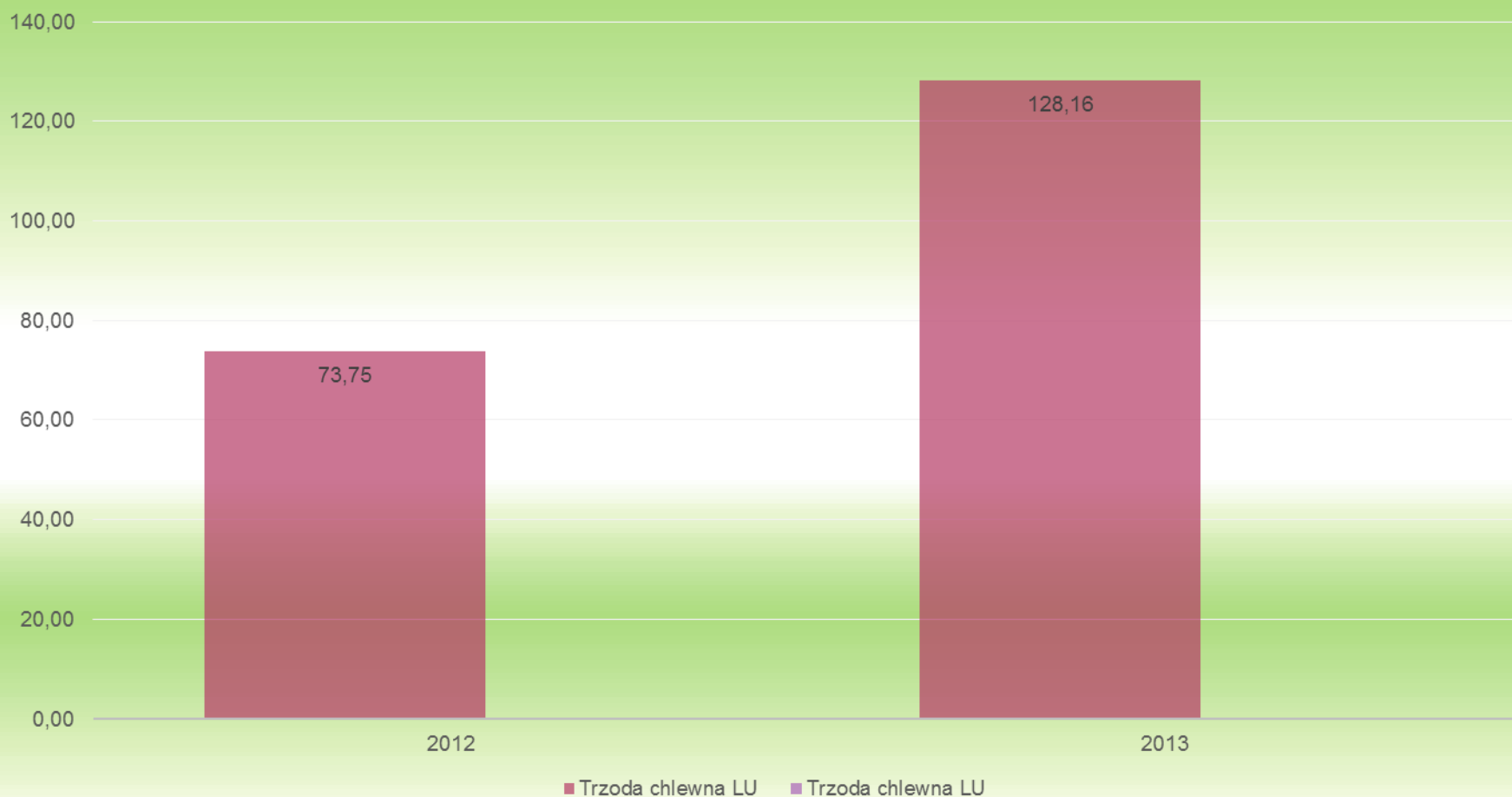
Intensywność produkcji

Gospodarstwa mleczarskie

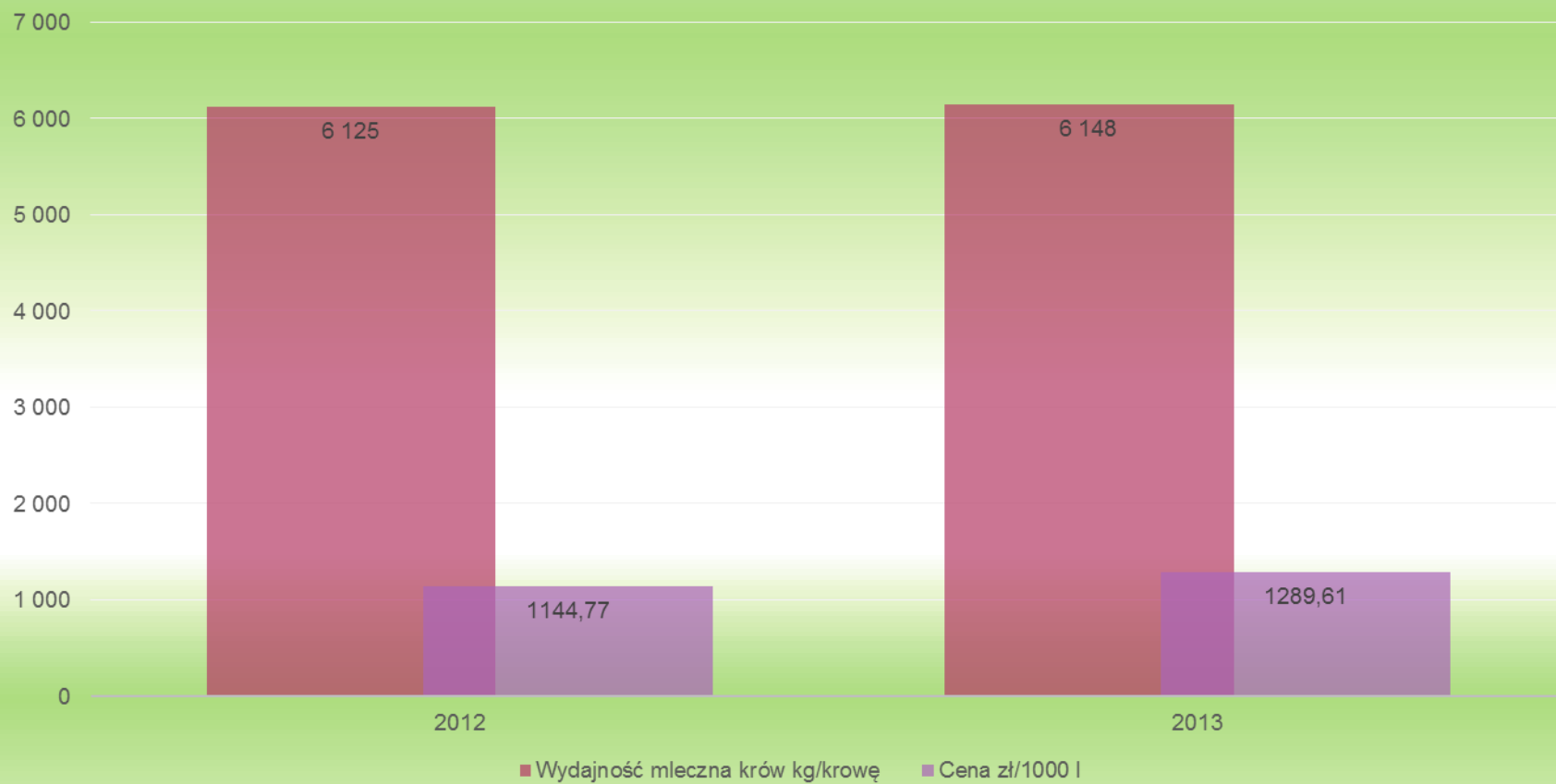

Intensywność produkcji

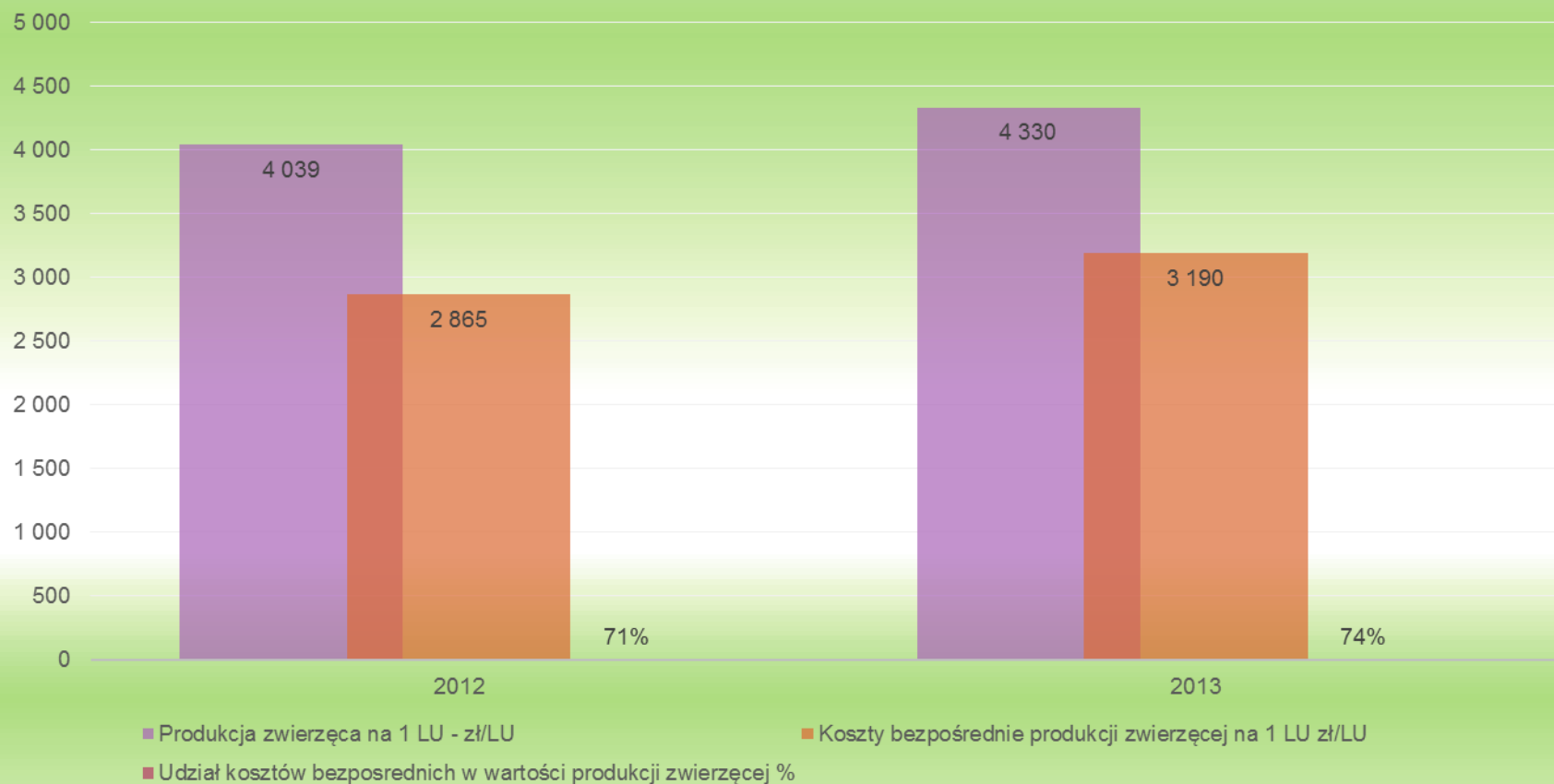
Gospodarstwa trzodziarskie

Gospodarstwa mleczarskie

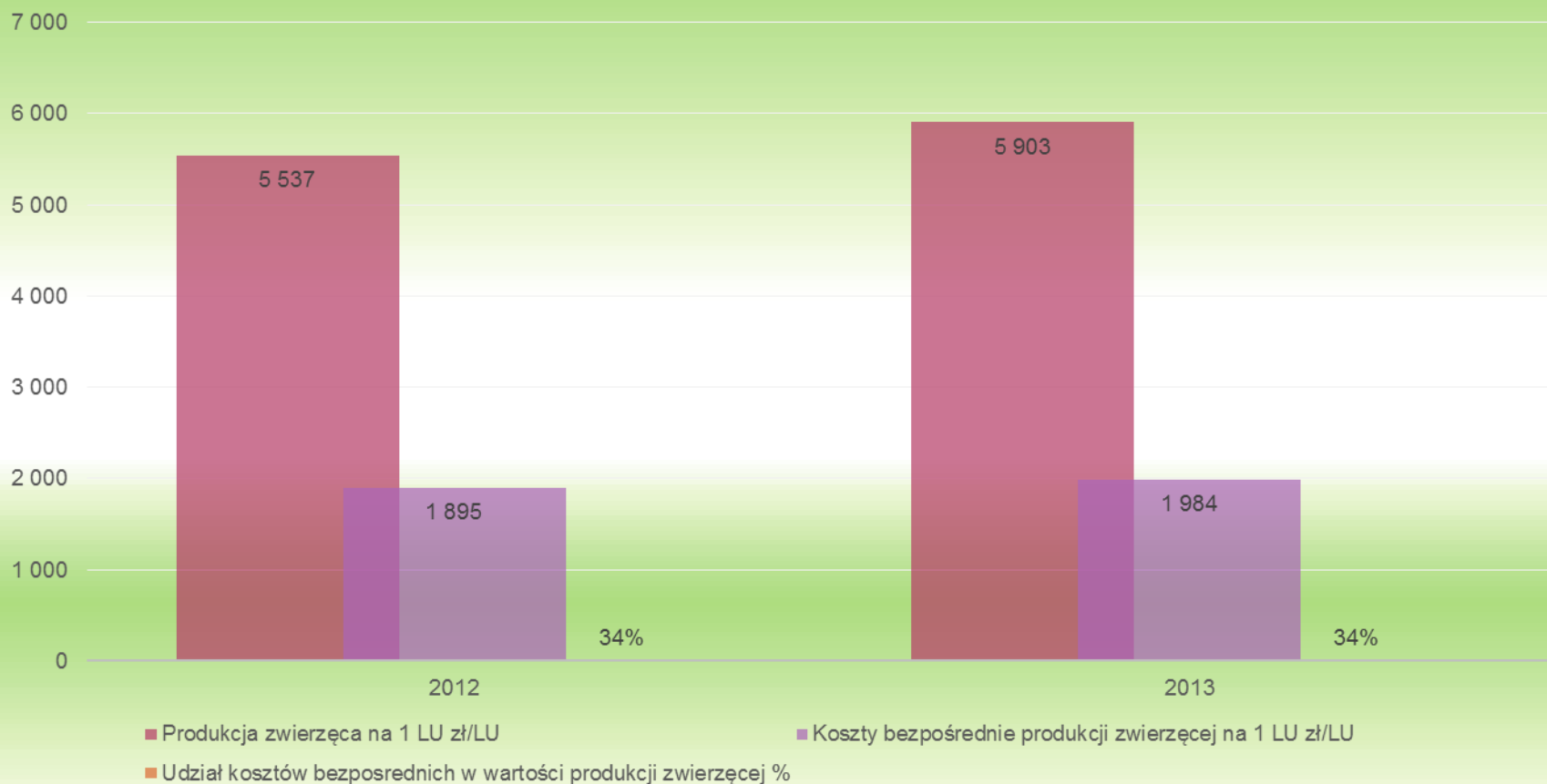

Gospodarstwa trzodziarskie

Produkcja zwierzęca

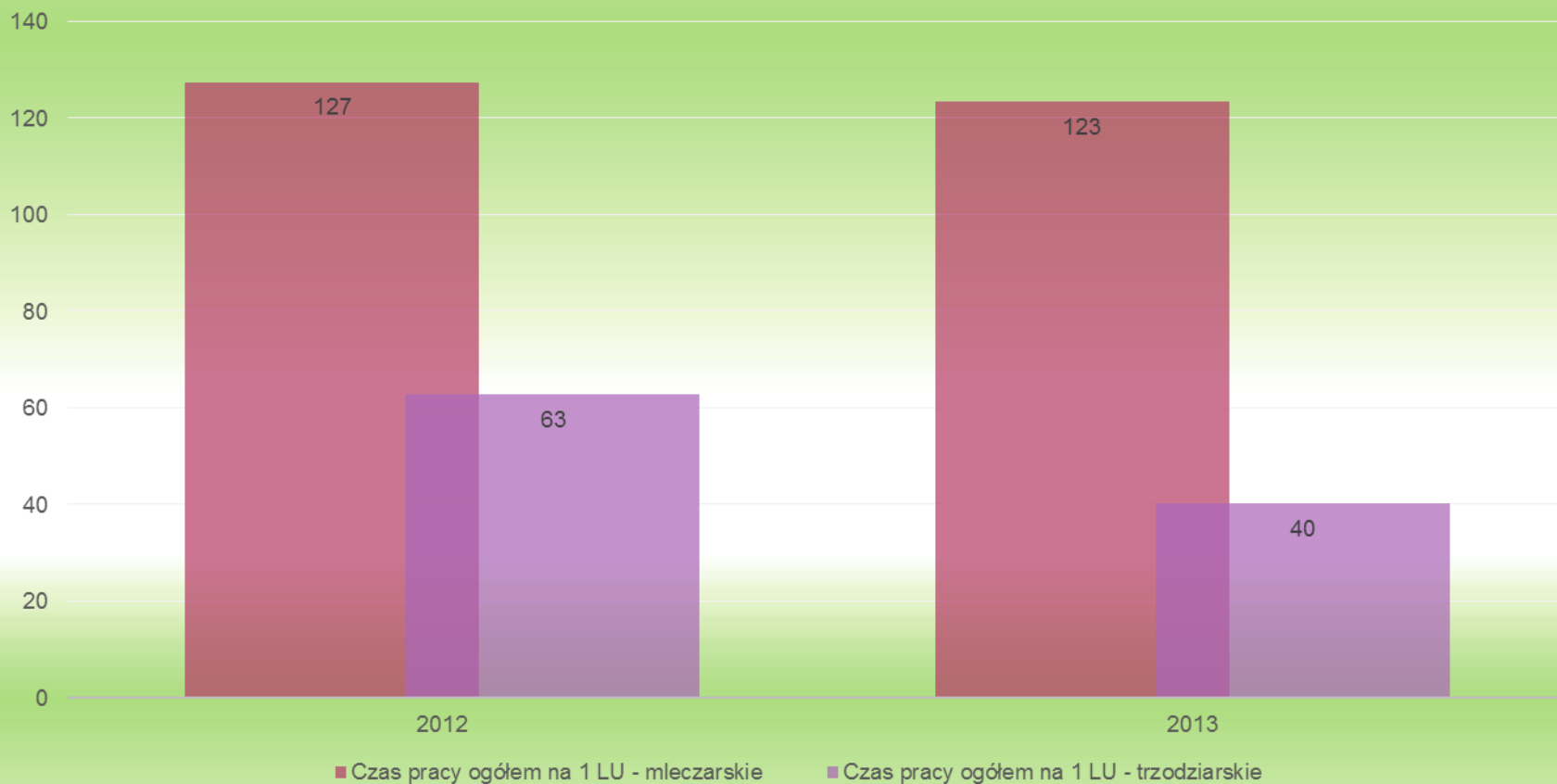
Gospodarstwa mleczarskie

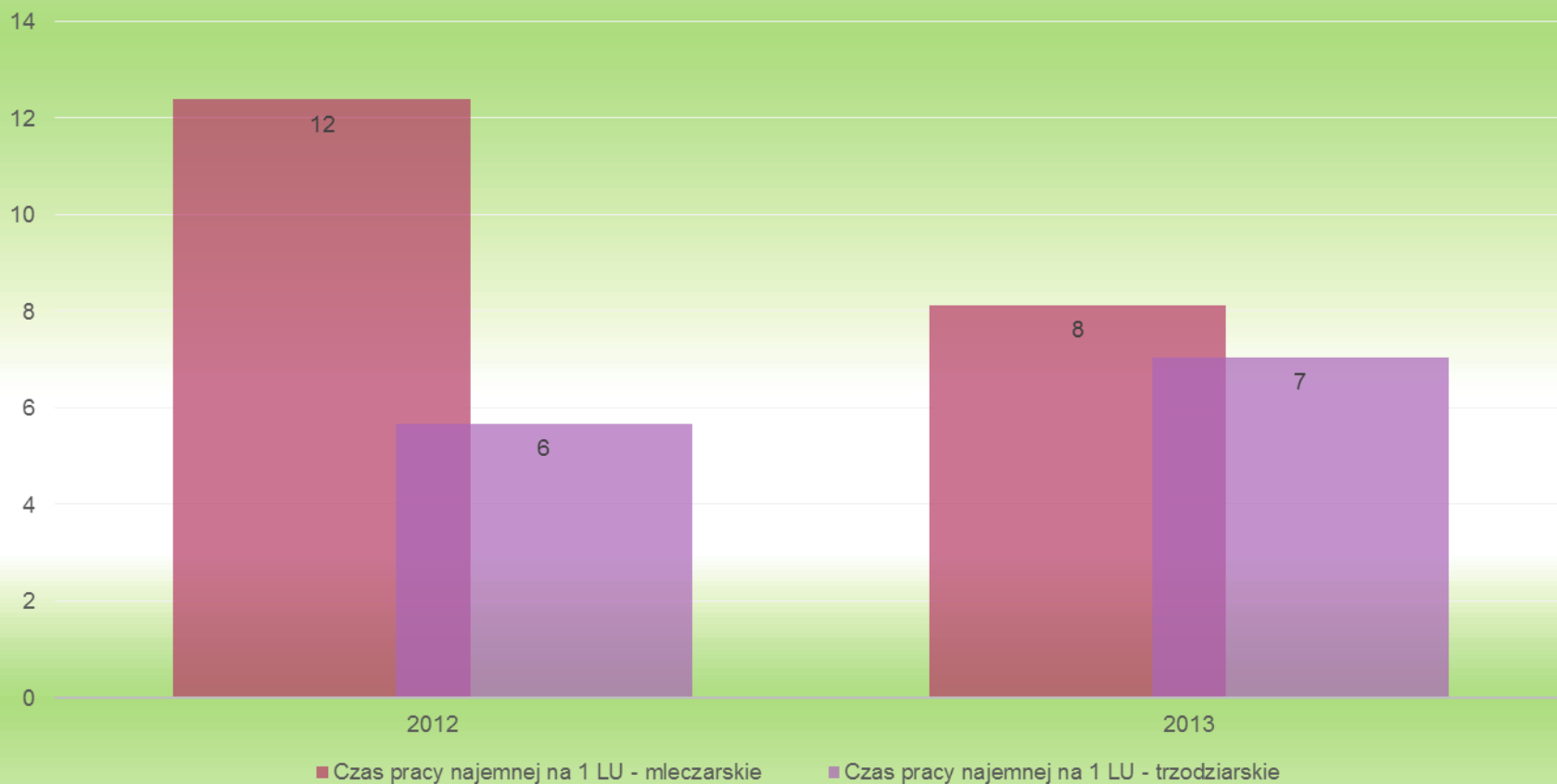
Koszty ogólnogospodarcze zł/LU

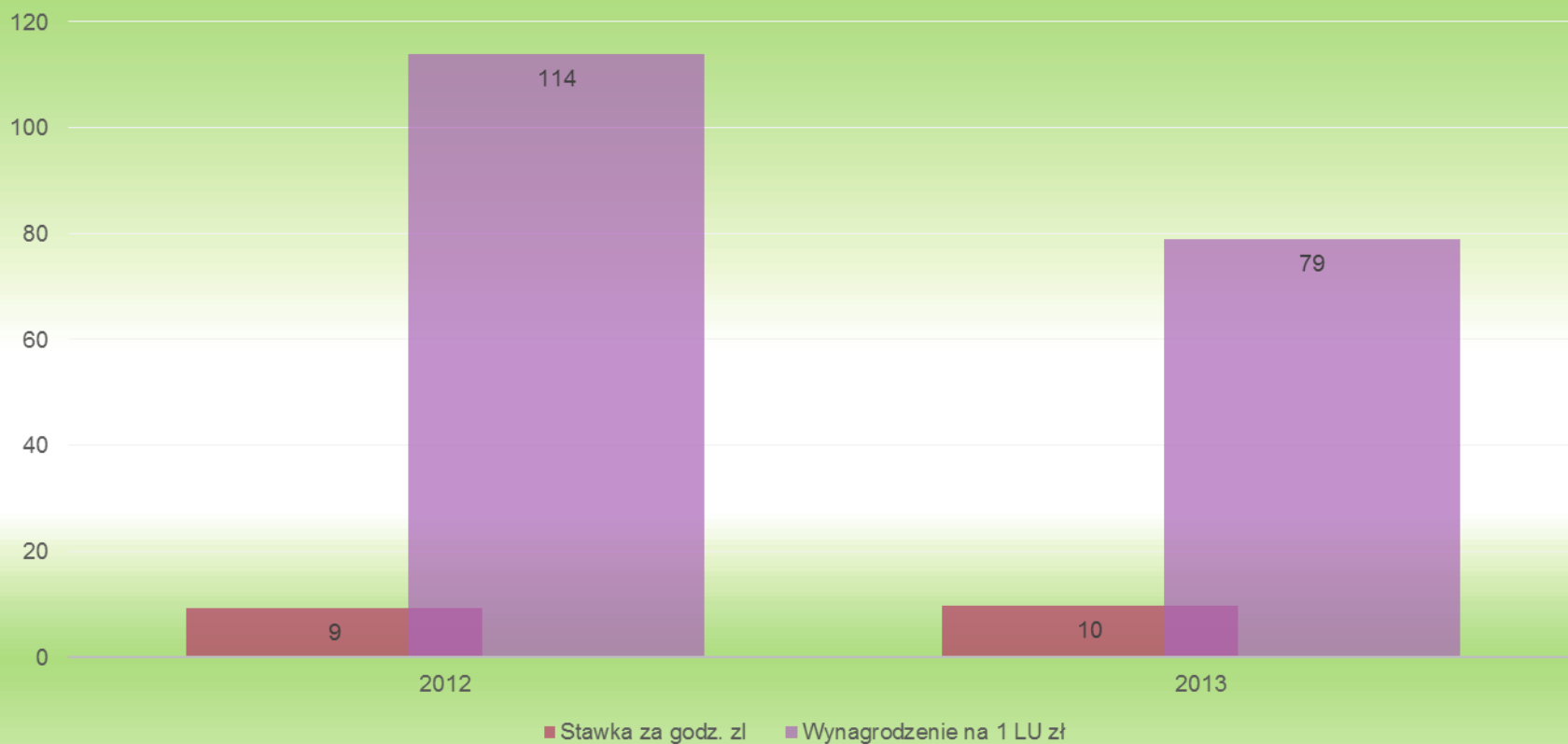
Czas pracy ogółem w godz./1 LU

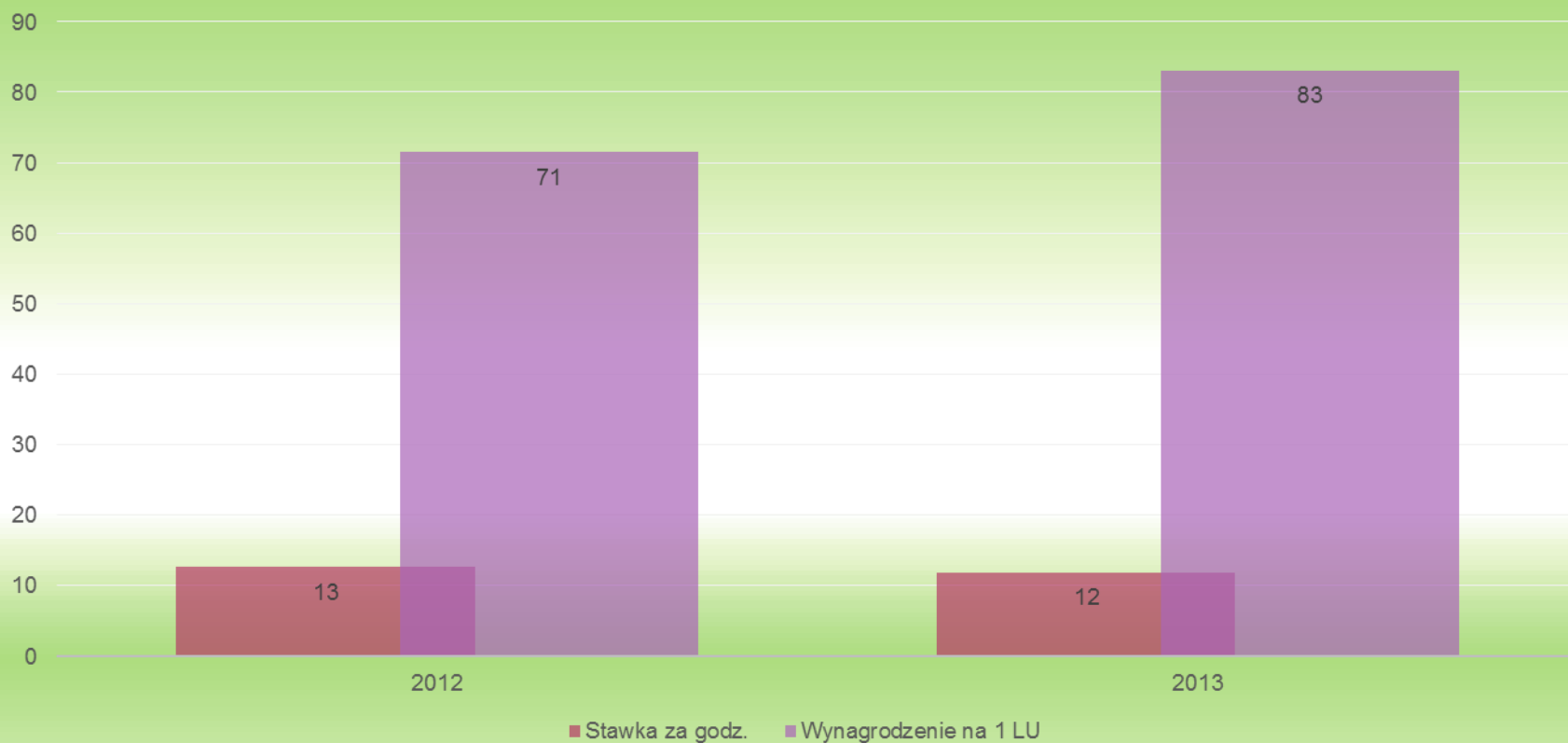
Czas pracy najmniejszej w godz./1 LU

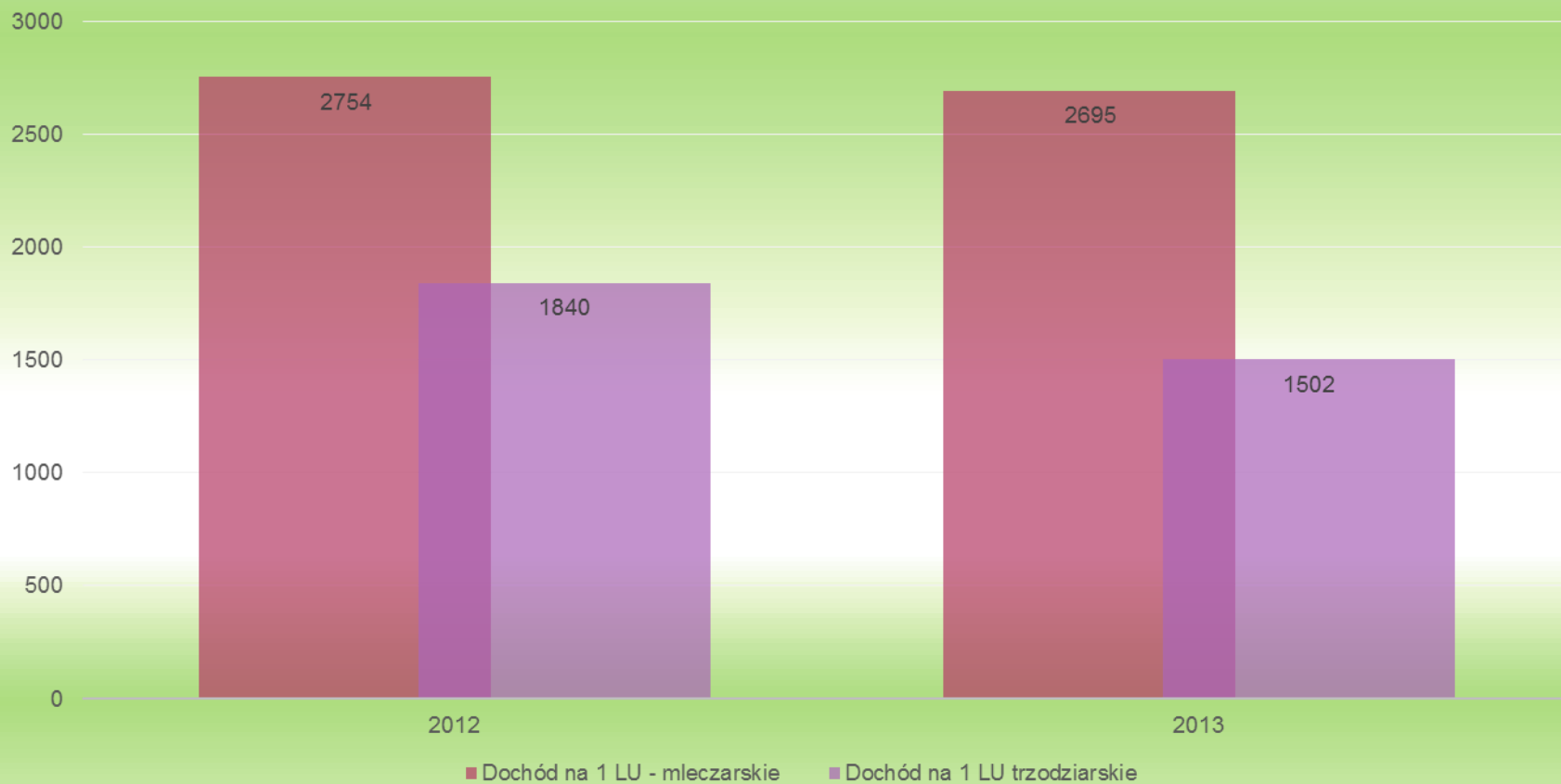
Wynagrodzenie pracowników najemnych - gospodarstwa mleczarskie

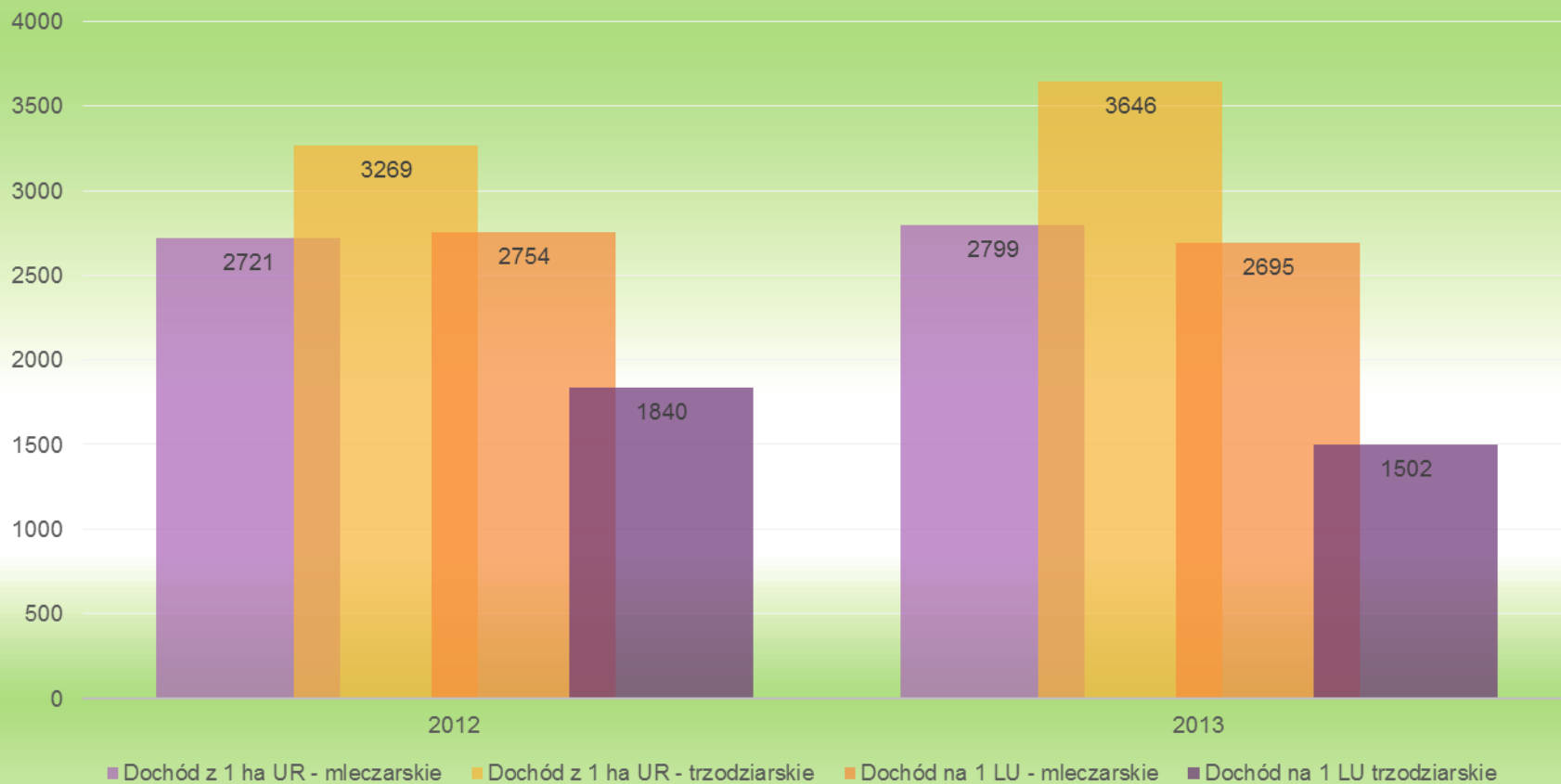
Wynagrodzenia pracowników najemnych - gospodarstwa trzodziarskie

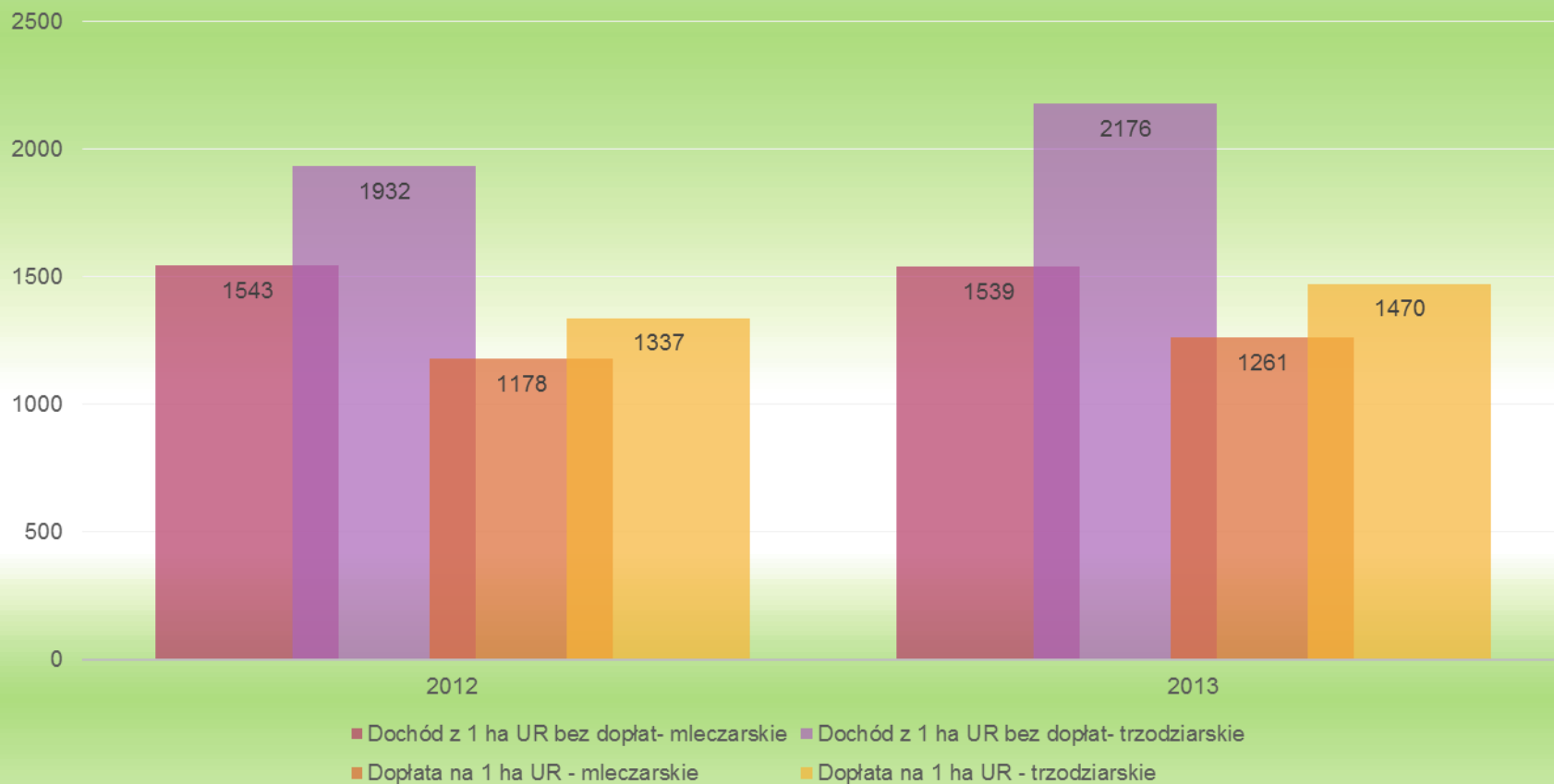
Dochód rolniczy w zł/1 LU

Dochód rolniczy na jedn. produkcji w zł

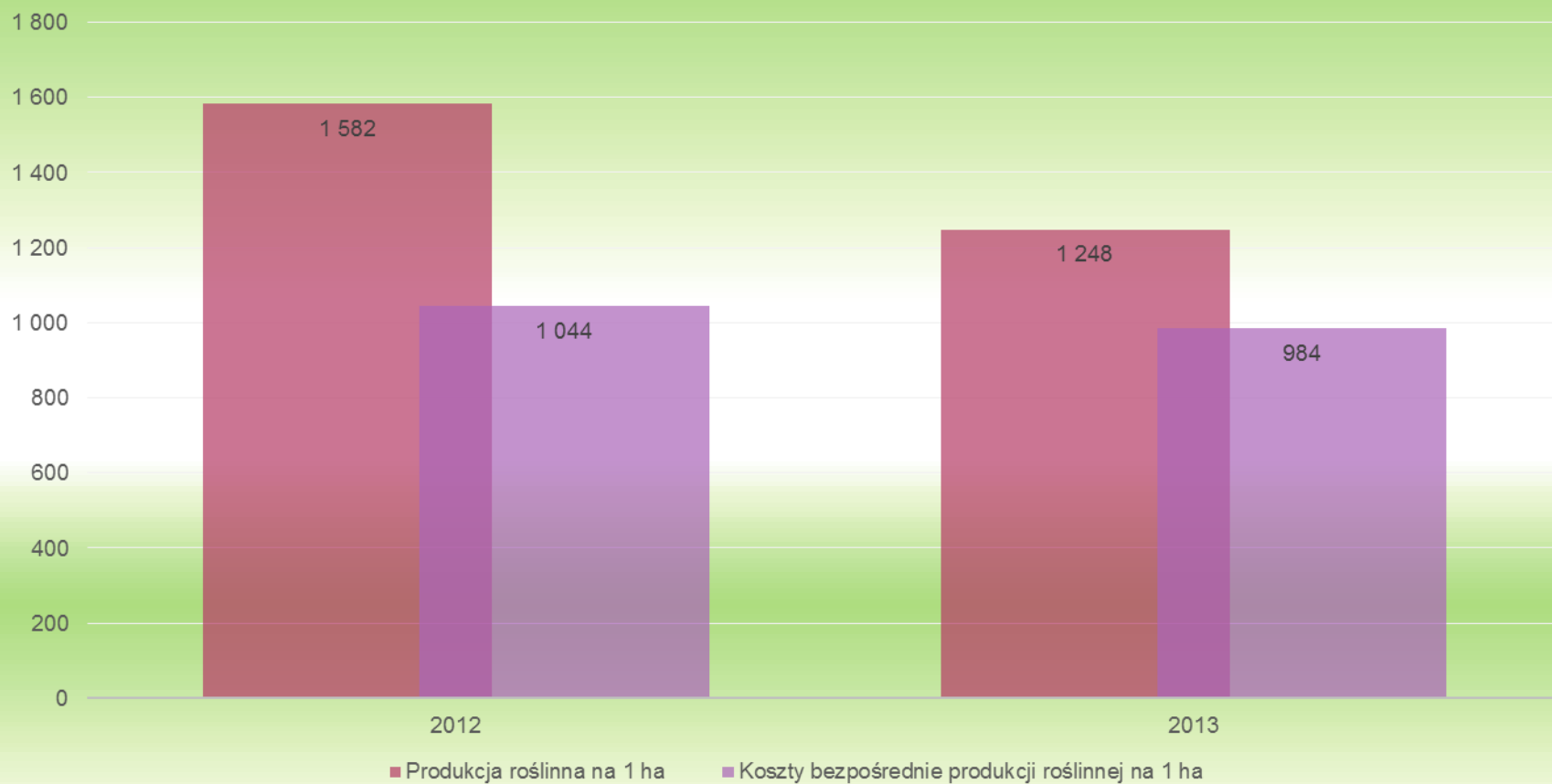

Dochód z 1 ha UR bez dopłat, dotacje do 1 ha UR

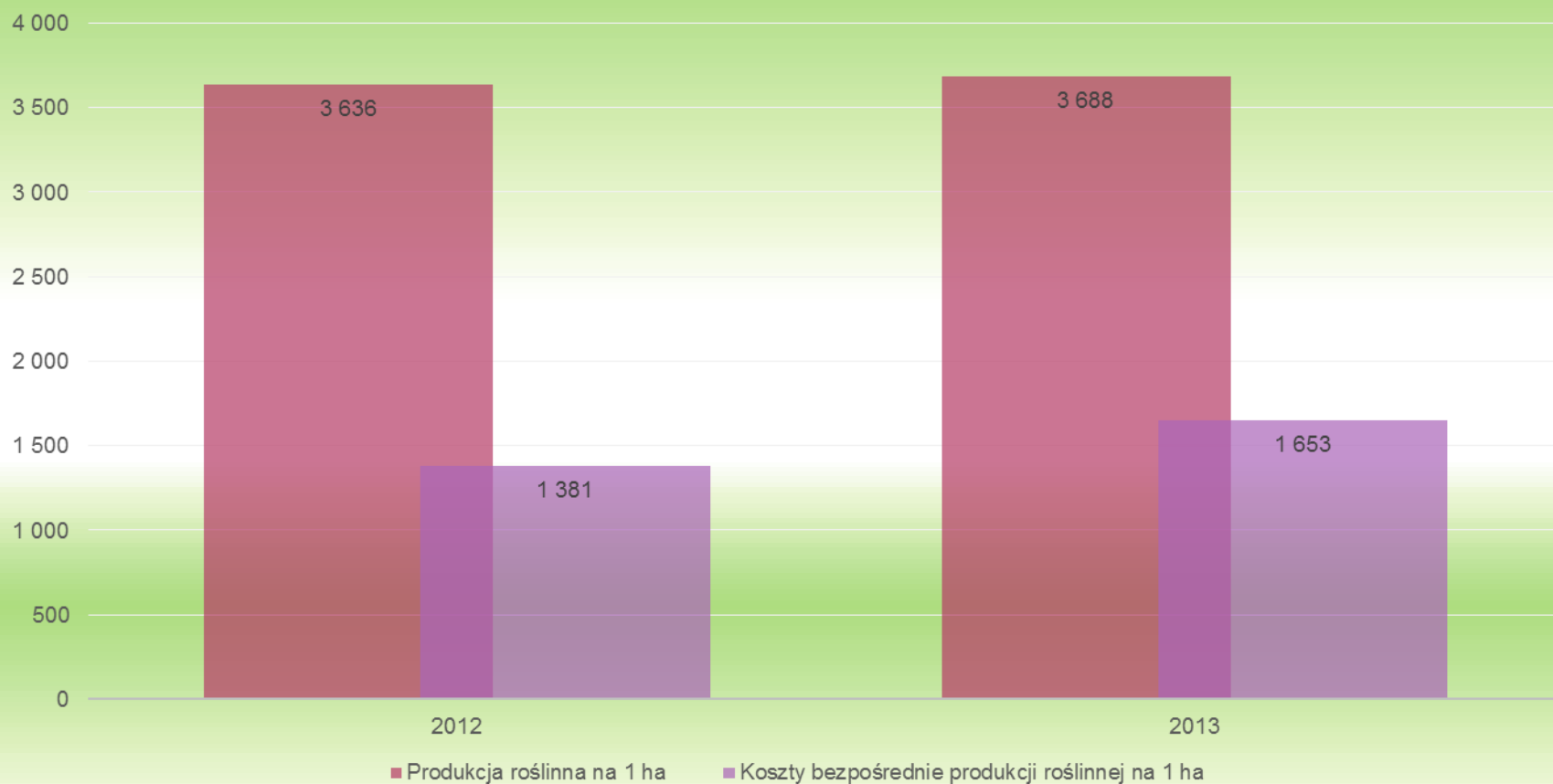
Produkcja roślinna

Gospodarstwa mleczarskie

Produkcja roślinna

Gospodarstwa trzodziarskie

- Analizowane typy specjalizacyjne gospodarstw różnią się w zakresie:
 - struktury produkcji roślinnej,
 - struktury kosztów bezpośrednich i ogólnogospodarczych oraz wpływu poszczególnych kategorii kosztów na ogólny wynik finansowy gospodarstwa.

- Dane zebrane w badaniach prowadzonych w 2013 r wskazały już wyraźne symptomy pogorszenia koniunktury rynkowej na analizowane kierunki produkcji. Dochód rolniczy przeliczony na 1 LU (sztukę przeliczeniową) uległ znaczącemu zmniejszeniu, szczególnie w gospodarstwach trzodziarskich (o prawie 19%). W mleczarskich spadek wyniósł 2,5%

- Zarówno w jednym, jak i w drugim typie produkcyjnym uwidacznia się tendencja do pogłębiania specjalizacji, która może być receptą na dekoniunkturę rynkową w zakresie produktów rolnych.

- Czynnikiemami wskazującymi na wzrost poziomu specjalizacji są:
- wzrostu wielkości pogłowia (w LU – sztukach przeliczeniowych), szczególnie wyraźne w gospodarstwach trzodziarskich,
- wzrost wartości produkcji,

- W okresie lat 2012-2013 badane gospodarstwa z obydwu typów produkcyjnych zwiększyły wartość produkcji w przeliczeniu na 1 LU, z tym, że w gospodarstwach trzodziarskich przyrost produkcji wiązał się ze znacząco wyższym przyrostem kosztów bezpośrednich – przyrostowi produkcji na 1 LU o 7,2% towarzyszył wzrost kosztów bezpośrednich o 11,3%. W przypadku gospodarstw mleczarskich przyrost produkcji na 1 LU o 6,6%, spowodował przyrost kosztów bezpośrednich o 4,7%.

- Obniżenie dochodu rolniczego w przeliczeniu na 1 LU w przypadku gospodarstw trzodziarskich miało przede wszystkim związek ze wzrostem kosztów bezpośrednich, gdyż koszty ogólnogospodarcze i suma kosztów czynników zewnętrznych (wynagrodzenia, czynsze i odsetki) były w 2013 r. niższe niż rok wcześniej.

- W przypadku gospodarstw mleczarskich uwidoczniał się znacznie większy wpływ wzrostu kosztów ogólnogospodarczych.

- Zmniejszenie nakładów pracy ogółem – szczególnie wyraźne w gospodarstwach trzodziarskich oraz nakładów pracy najemnej w gospodarstwach mleczarskich – prawdopodobny efekt poprawy wyposażenia technologicznego i wzrostu poziomu specjalizacji.
- wzrastający udział wartości produkcji zwierzęcej w wartości produkcji ogółem, a także wartość produkcji związanej ze specjalizacją gospodarstw w całkowitej wartości produkcji zwierzęcej w gospodarstwie.